

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

30. dubna 2014 *

„Kasační opravný prostředek — Hospodářská soutěž — Kartelové dohody — Odvětví plastových průmyslových pytlů — Rozhodnutí, kterým se konstatuje porušení článku 81 ES — Právní moc Tribunálu k soudnímu přezkumu v plné jurisdikci — Povinnost uvést odůvodnění — Přičitatelnost protiprávního jednání, kterého se dopustila dceřiná společnost, mateřské společnosti — Odpovědnost mateřské společnosti za zaplacení pokuty uložené dceřiné společnosti — Proporcionalita — Řízení před Tribunálem — Přiměřená lhůta soudního rozhodování“

Ve věci C-238/12 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podaný dne 16. května 2012,

FLSmidth & Co. A/S, se sídlem ve Valby (Dánsko), zastoupená M. Dittmerem, advokát,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelka),

příčemž další účastníci řízení je:

Evropská komise, zastoupená F. Castillo de la Torrem a V. Bottkem, jako zmocněnci, ve spolupráci s M. Gray, barrister, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalovaná v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení A. Tizzano, předseda senátu, A. Borg Barthet, E. Levits, M. Berger (zpravodajka) a S. Rodin, soudci,

generální advokát: P. Mengozzi,

vedoucí soudní kanceláře: L. Hewlett, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 16. ledna 2014,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

* Jednací jazyk: angličtina.

Rozsudek

- 1 Svým kasačním opravným prostředkem se společnost FLSmidth & Co. A/S (dále jen „FLSmidth“) domáhá zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie FLSmidth v. Komise (T-65/06, EU:T:2012:103, dále jen „napadený rozsudek“), kterým Tribunál částečně zamítl její žalobu znějící na zrušení rozhodnutí Komise C(2005) 4634 final ze dne 30. listopadu 2005, v řízení podle článku [81 ES] (věc COMP/F/38.354 – Průmyslové pytle) (dále jen „sporné rozhodnutí“) nebo podpůrně zrušení nebo snížení pokuty, která jí byla uložena.

Skutečnosti předcházející sporu a sporné rozhodnutí

- 2 FLSmidth je mateřskou společností skupiny společností působících v oblasti strojírenství, hornictví a stavebnictví. Jednou z těchto společností je společnost FLS Plast A/S (dále jen „FLS Plast“), která je sama bývalou mateřskou společností společnosti Trioplast Wittenheim SA (dříve Silvallac SA, dále jen „Trioplast Wittenheim“) vyrábějící plastové průmyslové pytle, fólie a obaly ve Wittenheim (Francie).
- 3 V prosinci 1990 nabyla FLS Plast 60 % akcií společnosti Trioplast Wittenheim. Zbývajících 40 % nabyla FLS Plast v prosinci 1991. Prodejcem byla francouzská společnost Cellulose du Pin, která je součástí skupiny vlastněné společností Compagnie de Saint-Gobain SA.
- 4 FLS Plast v roce 1999 dále prodala Trioplast Wittenheim společnosti Trioplanex France SA, která je francouzskou dceřinou společností společnosti Trioplast Industrier AB (dále jen „Trioplast Industrier“), mateřské společnosti skupiny Trioplast. Tento převod nabyl účinnosti dne 1. ledna 1999.
- 5 V listopadu 2001 informovala společnost British Polythene Industries Komisi Evropských společenství o existenci kartelové dohody v odvětví plastových průmyslových pytlů, do níž byla zapojena FLS Plast.
- 6 Poté, co Komise v roce 2002 provedla šetření na místě, zejména u společnosti Trioplast Wittenheim, zaslala v roce 2002 a 2003 dotýčným společnostem, mezi nimiž se nacházela Trioplast Wittenheim, žádosti o informace. Dopisem ze dne 19. prosince 2002, doplněným dopisem ze dne 16. ledna 2003, Trioplast Wittenheim sdělila, že má zájem o spolupráci na šetření Komise v rámci sdělení Komise o neuložení nebo snížení pokut v případech kartelových dohod (Úř. věst. 1996, C 207, s. 4, dále jen „sdělení o shovívavosti“).
- 7 Dne 30. listopadu 2005 přijala Komise sporné rozhodnutí, v jehož čl. 1 odst. 1 písm. h) uvedla, že společnosti FLSmidth a FLS Plast porušily článek 81 ES tím, že se od 31. prosince 1990 do 19. ledna 1999 účastnily souboru dohod a jednání ve vzájemné shodě v odvětví plastových průmyslových pytlů v Belgii, Německu, Španělsku, Francii, Lucembursku a Nizozemsku, které spočívaly ve stanovení cen a zavedení společných modelů výpočtu cen, rozdělení podílů na trhu a přidělování prodejních kvót, rozdělení odběratelů, obchodů a zakázek, předkládání společných nabídek v reakci na některé výzvy k účasti v nabídkovém řízení a výměně individualizovaných informací.
- 8 V článku 2 prvním pododstavci písm. f) sporného rozhodnutí uložila Komise společnosti Trioplast Wittenheim pokutu ve výši 17,85 milionu eur, přičemž zohlednila snížení ve výši 30 % přiznané na základě sdělení o shovívavosti. Z této částky byly společnosti FLSmidth a FLS Plast shledány společně a nerozdílně odpovědné do výše 15,30 milionu eur a společnost Trioplast Industrier byla shledána odpovědnou do výše 7,73 milionu eur.

Napadený rozsudek

- 9 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 24. února 2006 podala FLSmidth proti spornému rozhodnutí žalobu. Tato žaloba směřovala ke zrušení tohoto rozhodnutí v rozsahu, v němž se týkalo FLSmidth, nebo podpůrně ke snížení výše pokuty, za níž byla FLSmidth shledána společně a nerozdílně odpovědnou.
- 10 Na podporu své žaloby uplatňovala žalobkyně dva žalobní důvody. První žalobní důvod, který byl uplatněn jako hlavní žalobní důvod, vycházel z porušení čl. 23 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích [81 ES] a [82 ES] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205), z důvodu, že společnosti FLSmidth byla přičtena odpovědnost za protiprávní jednání, jehož se dopustila Trioplast Wittenheim. Druhý žalobní důvod byl uplatněn na podporu podpůrně podaného návrhu společnosti FLSmidth. FLSmidth měla za to, že se Komise dopustila nesprávného právního posouzení tím, že ji učinila odpovědnou za zaplacení uložené pokuty ve výši, která je přemrštěná, nepřiměřená, svévolná a diskriminační.
- 11 Napadeným rozsudkem Tribunál zrušil sporné rozhodnutí v rozsahu, v němž se v něm stanovila odpovědnost společnosti FLSmidth za protiprávní jednání, k němuž docházelo v období mezi 31. prosincem 1990 a 31. prosincem 1991. V důsledku toho Tribunál snížil výši platby, kterou měla společnost FLSmidth společně a nerozdílně uhradit podle čl. 2 písm. f) sporného rozhodnutí na 14,45 milionu eur. Ve zbývajících částí žalobu zamítl.

Návrhová žádání účastnic řízení

- 12 Společnost FLSmidth navrhuje, aby Soudní dvůr:
- zrušil napadený rozsudek;
 - zrušil sporné rozhodnutí v rozsahu, v němž se týká navrhovatelky, nebo podpůrně, snížil výši pokuty, za kterou je navrhovatelka odpovědná podle sporného rozhodnutí;
 - uložil Komisi náhradu nákladů řízení.
- 13 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:
- zamítl kasační opravný prostředek;
 - podpůrně, aby zamítl žalobu na neplatnost směřující proti spornému rozhodnutí;
 - uložil společnosti FLSmidth náhradu nákladů řízení vynaložených Komisí.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

- 14 Na podporu svých návrhových žádání uplatňuje společnost FLSmidth šest důvodů kasačního opravného prostředku, třetí až šestý důvod uplatňuje na podporu svého návrhového žádání uvedeného podpůrně.
- 15 Společnost FLSmidth navrhuje, aby Soudní dvůr poté, co zruší napadený rozsudek, sám rozhodl o důvodech vznesených proti spornému rozhodnutí.

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku, který vychází z toho, že Tribunál použil nesprávné právní kritérium a z předložených důkazů nevyvodil správné právní důsledky, pokud jde o odpovědnost mateřské společnosti

Argumentace účastnic řízení

- 16 Podle společnosti FLSmidth se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodech 20 až 40 napadeného rozsudku přijal právní kritérium, které použila Komise, aby rozhodl, že FLSmidth nevyvrátila domněnku odpovědnosti za dotčené protiprávní jednání, která vyplývá z podílu ve výši 100 %, jenž FL Smith nepřímo držela ve společnosti Trioplast Wittenheim.
- 17 Společnost FLSmidth v této souvislosti tvrdí, že domněnka odpovědnosti uplatněná Tribunálem porušuje zásadu presumpce neviny. Uplatnění této domněnky odpovědnosti Tribunálem ji totiž činí v podstatě nevyvratitelnou. Napadený rozsudek proto porušuje čl. 6 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950 (dále jen „EÚLP“) a čl. 48 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“). FLSmidth v každém případě předložila důkazy, jež jsou způsobilé uvedenou domněnku vyvrátit.
- 18 Komise vznáší námitku nepřípustnosti tohoto důvodu kasačního opravného prostředku, protože tento důvod nebyl uplatněn před Tribunálem. Uvedený důvod kasačního opravného prostředku má kromě toho čistě abstraktní povahu. Společnost FLSmidth neuvedla body napadeného rozsudku, v nichž se Tribunál uvedeného pochybení dopustil. Podpůrně Komise tvrdí, že dotčená domněnka je v souladu s EÚLP a Listinou. Kromě toho Komise dodává, že se mohla opírat o jiné indicie, aby prokázala výkon rozhodujícího vlivu společností FLSmidth na společnost Trioplast Wittenheim.
- 19 Ve své replice má společnost FLSmidth za to, že její důvod kasačního opravného prostředku není nový, nýbrž že představuje rozvinutí její argumentace z prvního stupně. Dodává, že v bodech 18 až 24 kasačního opravného prostředku přesně uvedla vytýkané části napadeného rozsudku, jakož i argumentaci, kterou předkládá.
- 20 Komise ve své duplice tato tvrzení zpochybňuje.

Závěry Soudního dvora

– K přípustnosti

- 21 Pokud jde o přípustnost prvního důvodu kasačního opravného prostředku, je třeba zaprvé připomenout, že FLSmidth v žalobě v prvním stupni netvrdila, že Komise porušila článek 48 Listiny a čl. 6 odst. 2 EÚLP tím, že jí přičetla odpovědnost za protiprávní jednání, kterého se dopustila Trioplast Wittenheim.
- 22 Nicméně je třeba konstatovat, že FLSmidth v bodě 81 žaloby uvedla vícero jiných argumentů, které měly prokázat, že Komise jí nemohla přičíst tuto odpovědnost, neboť „jakýkoli jiný závěr by znamenal, že domněnka přičitatelnosti vyplývající ze 100% podílu na kapitálu dceřiné společnosti by *de facto* představovala nevyvratitelnou domněnku“. Společnost FLSmidth tedy tímto způsobem, i když jen velmi stručně, zpochybnila legalitu kritérií, k nimž Komise přihlédla, když jí přičetla odpovědnost za dotčené protiprávní jednání. Za těchto podmínek představuje upřesnění, které FLSmidth uvedla ve svém kasačním opravném prostředku před Soudním dvorem, podle něhož byla tato kritéria protiprávní, zejména proto, že porušovala článek 48 Listiny a čl. 6 odst. 2 EÚLP, rozvinutí její argumentace uvedené před Tribunálem, které je proto ve stadiu kasačního opravného prostředku přípustné.

- 23 Zadruhé, pokud jde o údajnou abstraktní povahu prvního důvodu kasačního opravného prostředku a o skutečnost, že FLSmidth neuvedla body napadeného rozsudku, které byly stíženy pochybením, stačí konstatovat, že výtky, kterou FLSmidth učinila před Tribunálem, dostatečně konkrétně vyplývají z bodů 17 až 24 žaloby, a že v bodě 18 žaloby tato společnost napadla výslovně body 20 až 40 napadeného rozsudku.
- 24 První důvod kasačního opravného prostředku uvedený společností FLSmidth je tedy přípustný.
- K věci samé
- 25 Pokud jde nejprve o údajnou protiprávnost domněnky uplatňované v unijním právu hospodářské soutěže, která vychází ze skutečného výkonu rozhodujícího vlivu společností, která přímo nebo nepřímo drží celý nebo téměř celý kapitál jiné společnosti, na tuto poslední uvedenou společnost, je třeba připomenout, že tato domněnka vyplývá z ustálené judikatury (viz zejména rozsudek *Dow Chemical v. Komise*, C-179/12 P, EU:C:2013:605, bod 56 a citovaná judikatura) a nepředstavuje žádné porušení práv zaručených článkem 48 Listiny a čl. 6 odst. 2 EÚLP.
- 26 Na rozdíl od tvrzení navrhovatelky se tedy Tribunál v bodě 22 a následujících napadeného rozsudku nedopustil nesprávného právního posouzení, když připomenul zásady vyplývající z judikatury Soudního dvora týkající se podmínek, za nichž může být mateřská společnost skupiny společností, jako je FLSmidth, činěna společně a nerozdílně odpovědnou za protisoutěžní jednání přičítané společnosti patřící do stejné skupiny, v projednávané věci tedy společnosti Trioplast Wittenheim.
- 27 Tribunál v bodě 23 napadeného rozsudku rovněž právem konstatoval, že na základě této judikatury mohla Komise předpokládat, že FLSmidth vykonávala, i když jen nepřímo, rozhodující vliv na jednání společnosti Trioplast Wittenheim od 31. prosince 1991 do 19. ledna 1999, což vyplývá ze 100% podílu, který FLSmidth držela ve společnosti FLS Plast a rovněž ze 100% podílu, který tato poslední uvedená držela ve společnosti Trioplast Wittenheim.
- 28 Pokud jde dále o argument, podle něhož konkrétní uplatnění této domněnky, které provedla Komise a potvrdil Tribunál, učinilo tuto domněnku nevyvratitelnou, stačí připomenout, že skutečnost, že je obtížné podat důkaz o opaku nutný k vyvrácení domněnky, neznamená, že dotčená domněnka je sama o sobě nevyvratitelná (viz zejména rozsudek *ENI v. Komise*, C-508/11 P, EU:C:2013:289, bod 68 a citovaná judikatura).
- 29 Konečně, pokud jde o tvrzení, že FLSmidth skutečně předložila důkazy způsobilé vyvrátit dotčenou domněnku, je třeba připomenout, že Tribunál v bodě 31 napadeného rozsudku v této souvislosti rozhodl, že FLSmidth neuvedla žádný konkrétní argument, který by umožňoval tuto domněnku odmítnout. Konkrétně v odpovědi na námitku FLSmidth, která se týkala decentralizované formy organizace dotyčné skupiny, Tribunál rozhodl, že takováto forma organizace nutně nebrání tomu, aby mateřská společnost ovlivňovala obchodní politiku dceřiné společnosti, například tím, že bude informovaná o vývoji činnosti dceřiné společnosti prostřednictvím předkládání pravidelných zpráv.
- 30 Kromě toho, pokud jde o skutečnost, že pan T., člen představenstva FLSmidth, zastával současně od roku 1994 do roku 1999 významné funkce v představenstvech obou dotčených společností, Tribunál v bodě 32 napadeného rozsudku správně rozhodl, že tato skutečnost prokazuje, že vedení těchto dvou společností byla vzájemně propojená a Trioplast Wittenheim nemohla jednat nezávisle na mateřské společnosti. Navíc, jak Tribunál rovněž zdůraznil, výkon funkce člena představenstva společnosti je ze své povahy spojen s právní odpovědností za veškerou činnost této společnosti, včetně jejího chování na trhu, a názor zastávaný společností FLSmidth, že tato funkce je pouze formální, postrádá právní opodstatněnost.

- 31 Za těchto okolností je proto třeba konstatovat, že tvrzením, že skutečně předložila důkazy způsobilé vyvrátit domněnku výkonu rozhodujícího vlivu na společnost Trioplast Wittenheim, se společnost FLSmidth ve skutečnosti omezuje na návrh, aby Soudní dvůr provedl nové posouzení skutkového stavu a předložených důkazů, avšak nenamítá, že Tribunál tento skutkový stav a důkazy zkreslil. Takovéto posouzení přitom nepředstavuje právní otázku, která by jako taková podléhala přezkumu Soudního dvora (v tomto smyslu viz zejména rozsudky *General Motors v. Komise*, C-551/03 P, C 551/03 P, EU:C:2006:229, body 51 a 52 a *ThyssenKrupp Nirosta v. Komise*, C-352/09 P, EU:C:2011:191, body 179 a 180). Tento argument je proto nepřipustný.
- 32 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba první důvod kasačního opravného prostředku zamítnout jako zčásti neopodstatněný a zčásti nepřipustný.

K druhému důvodu kasačního opravného prostředku vycházejícímu z neprovedení přezkumu povinnosti Komise uvést odůvodnění

Argumentace účastnic řízení

- 33 Společnost FLSmidth tvrdí, že před Tribunálem namítala nedostatečné odůvodnění sporného rozhodnutí, pokud jde o vykonávání rozhodujícího vlivu na společnost Trioplast Wittenheim, jakož i o skutečnost, že Komise opomněla odpovědět na několik argumentů uvedených v odpovědi na oznámení námitek a v žalobě. Tyto argumenty byly dále upřesněny na jednání.
- 34 Společnost FLSmidth především konkrétně tvrdila, že byla čistě holdingovou společností a nebyla zapojena do každodenních činností svých dceřiných společností, že pan T., přestože oficiálně byl členem představenstva společnosti Trioplast Wittenheim, neměl vliv na to, jakým způsobem se tato společnost chovala na trhu a nevěděl o protiprávním jednání této společnosti, že dotyčná skupina uplatňovala zásadu decentralizace vedení, že neprováděla kontrolu otázek týkajících se provozu společnosti, nýbrž jen sledovala finanční otázky, že Trioplast Wittenheim nebyla povinna jí přímo předkládat účty, že se touto společností příliš nezabývala, a to proto, že se z důvodu nerentability velmi rychle rozhodla ji prodat a že Trioplast Wittenheim vykonávala protiprávní činnost před i po té, co ji FLSmidth získala, což prokazuje, že tato společnost jednala na trhu nezávisle.
- 35 Společnost FLSmidth naopak uvádí, že zatímco Komise se v bodech 734 až 739 odůvodnění sporného rozhodnutí zabývá pouze postavením pana T., a přestože tato otázka byla Tribunálu předložena, napadený rozsudek neobsahuje zejména v bodech 31 a 32 posouzení otázky, zda Komise splnila povinnost uvést odůvodnění.
- 36 Komise vznáší námitku nepřipustnosti tohoto důvodu kasačního opravného prostředku. FLSmidth v žalobě nenamítala nedostatek odůvodnění sporného rozhodnutí. V rozsahu, ve kterém tento důvod kasačního opravného prostředku ve skutečnosti směřuje ke zpochybnění posouzení některých skutkových okolností Tribunálem, je nepřipustný, protože FLSmidth nenamítla existenci zkreslení důkazů Tribunálem.
- 37 Podpůrně má Komise za to, že z napadeného rozsudku jasně vyplývá, že Tribunál provedl přezkum odůvodnění uvedeného ve sporném rozhodnutí, přičemž vysvětlil důvody, proč FLSmidth vykonávala rozhodující vliv na společnost Trioplast Wittenheim, a že z toho vyplývá, že Tribunál rozhodl, že odůvodnění sporného rozhodnutí bylo v tomto ohledu dostačující, i když to v rozsudku není výslovně uvedeno.
- 38 V replice má FLSmidth za to, že její důvod kasačního opravného prostředku představuje rozvinutí argumentace uvedené v prvním stupni, což Komise ve své duplice zpochybňuje.

Závěry Soudního dvora

- 39 Tímto důvodem kasačního opravného prostředku FLSmidth vytýká Tribunálu, že se dopustil nesprávného právního posouzení tím, že nepřezkoumal žalobní důvod vycházející z nedostatečného odůvodnění sporného rozhodnutí. Na podporu svého tvrzení, podle kterého již tento důvod před Tribunálem předložila, FLSmidth odkazuje ve své replice na body 93, 109, 121 a 122 své žaloby a tvrdí, že v těchto bodech namítla nedostatek odůvodnění tohoto rozhodnutí.
- 40 V tomto ohledu však stačí konstatovat, že v uvedených bodech žaloby se FLSmidth omezila na zdůraznění, že Komise neuvedla důvody, proč nebyla přičtena žádná odpovědnost některým dalším podnikům, a dále, že jí byla přičtena odpovědnost za období od prosince 1990 do prosince 1991 a že Komise se rovněž nezabývala argumentem uvedeným společností FLSmidth vycházejícím z toho, že posledně uvedená o dotčeném protiprávním jednání nevěděla. Naopak ani v těchto ani v jiných bodech žaloby netvrdila, že sporné rozhodnutí bylo z tohoto důvodu zatíženo nedostatkem odůvodnění. Naopak, vyjádření předložené FLSmidth mělo za cíl zpochybnit posouzení skutkového stavu provedené Komisí, což mimo jiné, pokud jde o bod 109 žaloby, výslovně vyplývá z jejího znění.
- 41 Kromě toho, pokud jde argumentaci, podle níž tato společnost tyto argumenty na jednání před Tribunálem dále „upřesnila“, FLSmidth netvrdí, že by uvedení nového důvodu bylo v tomto stadiu řízení přípustné navzdory ustanovení čl. 48 odst. 2 prvního pododstavce jednacího řádu Tribunálu, podle kterého nelze v průběhu řízení předkládat nové důvody, ledaže by se zakládaly na právních a skutkových okolnostech, které vyšly najevo v průběhu řízení. Společnost FLSmidth rovněž netvrdí, že by takové okolnosti uvedla na jednání.
- 42 Z toho vyplývá, že tímto důvodem kasačního opravného prostředku uplatňuje FLSmidth novou argumentaci, která spočívá ve zpochybnění dostatečnosti odůvodnění jak sporného rozhodnutí, tak i napadeného rozsudku, pokud jde o přičtení odpovědnosti za protiprávní jednání, jehož se dopustila společnost Trioplast Wittenheim, společnosti FLSmidth. Z toho vyplývá, že uvedený argument musí být prohlášen za nepřípustný, jelikož příslušnost Soudního dvora je v rámci kasačního opravného prostředku v zásadě omezena na posouzení právního řešení žalobních důvodů projednávaných před soudy v prvním stupni (viz zejména rozsudek Dow Chemical v. Komise, EU:C:2013:605, bod 82 a citovaná judikatura).
- 43 Za těchto podmínek je třeba druhý důvod kasačního opravného prostředku odmítnout jak o nepřípustný.

Ke třetímu důvodu kasačního opravného prostředku vycházejícímu z porušení zásad proporcionality a legality

Argumentace účastnic řízení

- 44 Třetím důvodem kasačního opravného prostředku uvedeným na podporu podpůrných návrhových žádání FLSmidth tvrdí, že Tribunál nesprávně nezohlednil argumenty, kterými zpochybnila proporcionalitu a legalitu výše pokuty, která jí byla uložena. Použití pokynů o metodě stanovování pokut udělených podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 Smlouvy o ESUO (Úř. věst. 1998, C 9, s. 3, dále jen „pokyny“) Komisí, které stanoví zvýšení částky pokuty o 10 % ročně za účast společnosti Trioplast Wittenheim na dotčené kartelové dohodě, totiž vedlo k celkovému výsledku bez přiměřené vazby na období, během něhož byla majitelkou kapitálu této posledně uvedené společnosti. Tribunál se v bodech 43 až 46 napadeného rozsudku v podstatě omezil na zopakování metody výpočtu použité Komisí a neprovedl nezávislý přezkum.

- 45 V této souvislosti Tribunál konstatoval, že uložená pokuta nebyla nepřiměřená vzhledem k tomuto období z důvodu „individuálního přístupu“, který však nebyl uplatněn koherentně, pokud jde o výchozí částku. Tato částka totiž podle FLSmidth nemohla být stanovena ve stejné výši jako částka určená pro Trioplast Wittenheim. Metoda zvolená Komisí má svévolnou povahu a není způsobilá odůvodnit skutečnost, že FLSmidth je odpovědná za více než 80 % pokuty uložené Trioplast Wittenheim navzdory tomu, že s posledně uvedenou společností tvořila hospodářskou jednotku jen po dobu, která představuje 35 % doby trvání protiprávního jednání. Dosažený výsledek je rovněž přemrštěný, nepřiměřený a diskriminační. Tribunál navíc v této souvislosti neuvedl dostatečné odůvodnění, v bodě 45 napadeného rozsudku se pouze omezil na konstatování, že FLSmidth neuvedla žádný argument zpochybňující metodu výpočtu zvolenou Komisí.
- 46 Tribunál kromě toho v bodě 55 napadeného rozsudku vycházel nesprávně z toho, že zejména nevědomost o existenci protiprávního jednání společnosti Trioplast Wittenheim nemůže představovat polehčující okolnost, neboť základ odpovědnosti spočívá ve skutečnosti, že společnosti FLSmidth a Trioplast Wittenheim tvořily jednu hospodářskou jednotku. Toto odůvodnění ale neodpovídá údajně individuálnímu přístupu, který Komise zvolila.
- 47 Kromě toho byla podle FLSmidth nepřiměřená povaha odpovědnosti, která jí byla přičtena, zesílena skuteností, že Tribunál snížil odpovědnost Trioplast Industrier, jediné další mateřské společnosti, která byla činěna zodpovědnou za jednání Trioplast Wittenheim tím, že uloženou pokutu ve výši 7,73 milionu eur snížil na 2,73 milionu eur ve svém rozsudku Trioplast Industrier v. Komise (T-40/06, EU:T:2010:388). Vzhledem k tomu, že se společnost Trioplast Wittenheim nachází v likvidaci, by tento rozsudek vedl k tomu, že ve skutečnosti by toto snížení nesla společnost FLSmidth, přestože nebyla účastníkem řízení, v němž byl uvedený rozsudek vydán.
- 48 Podle Komise není argument vycházející z porušení zásady legality vůbec upřesněn. Tento argument, který nebyl uveden před Tribunálem, je dále nepřipustný. Kromě toho, podle Komise se argumentace, kterou v této souvislosti předkládá FLSmidth, týká sporného rozhodnutí a nebyla uplatněna tak, že by směřovala proti napadenému rozsudku. Tato argumentace je proto nepřipustná.
- 49 Pokud jde o přezkum výše uložené pokuty Tribunálem, představuje pouze „kontrolu“. Kromě toho Tribunál v bodě 45 napadeného rozsudku dostatečně odůvodnil přijetí metody, kterou Komise použila pro výpočet této pokuty. Dále neexistuje žádná právní zásada, podle níž by konečná částka pokuty uložené osobě, již je určeno rozhodnutí, kterým se konstatuje protiprávní jednání, musela být přiměřená době trvání odpovědnosti této osoby za účast na protiprávním jednání.
- 50 Mimoto požadavek zohlednění případných polehčujících okolností se týká podniku jako celku v době, kdy došlo k protiprávnímu jednání, a ne jeho zakladatelů.
- 51 Kromě toho má Komise za to, že skutečnost, že pokuta uložená Trioplast Industrier byla snížena v rámci řízení zahájeného na její návrh, a jehož společnost FLSmidth nebyla účastníkem řízení, není pro tento kasační opravný prostředek relevantní.
- 52 FLSmidth ve své replice upřesňuje, že její argument vycházející z porušení zásady legality není nový. V prvním stupni se totiž dovolávala zásady „neexistence svévolné povahy“, což odpovídá argumentu uplatněnému v rámci kasačního opravného prostředku. Tento argument v každém případě představuje maximálně rozvinutí argumentace uvedené před Tribunálem.

Závěry Soudního dvora

– K přípustnosti některých argumentů

- 53 Pokud jde zaprvé o námitku nepřipustnosti vznesenou Komisí proti argumentu vycházejícímu z protiprávnosti pokuty uložené FLSmidth z důvodu, že se jedná o nový argument, je třeba konstatovat, že posledně uvedená před Tribunálem poukazovala na „svévolnou“ povahu pokuty, která jí byla uložena, jak vyplývá z bodu 99 a následujících žaloby. Z podrobnější argumentace uvedené v těchto bodech uvedené žaloby, jakož i z argumentace, kterou společnost FLSmidth uvedla na podporu třetího důvodu kasačního opravného prostředku, však vyplývá, že argument vycházející z údajného porušení zásady legality v souvislosti s pokutou, která jí byla uložena, a argument vycházející ze svévolné povahy této pokuty, jsou v podstatě totožné. Z toho důvodu není tento argument nový, a je proto přípustný ve stadiu kasačního opravného prostředku.
- 54 Zadruhé, pokud jde o argumentaci Komise, podle níž se argumenty FLSmidth týkají sporného rozhodnutí, nebyly uplatněny tak, že by směřovaly proti rozsudku, a že jsou proto nepřipustné, je třeba zdůraznit, že Tribunál, pokud jde o výpočet pokuty uložené FLSmidth a v rozsahu, ve kterém je tento výpočet předmětem kasačního opravného prostředku, potvrdil metodu, kterou v dotčeném kontextu použila Komise. V důsledku toho, i když tedy FLSmidth ve svém kasačním opravném prostředku vždy jasně nerozlišuje mezi argumenty, jimiž má být zpochybněno sporné rozhodnutí a argumenty směřujícími proti napadenému rozsudku, tato nejednoznačnost přesto nemůže vést k nepřipustnosti důvodu kasačního opravného prostředku, který se opírá o tyto argumenty, neboť tyto argumenty lze přirozeně chápat tak, že se týkají napadeného rozsudku. Uvedené argumenty tedy Soudnímu dvoru umožňují provést přezkum tohoto rozsudku s ohledem na důvod kasačního opravného prostředku vycházející z porušení zásad proporcionality a legality.
- 55 Třetí důvod kasačního opravného prostředku musí být proto považován za přípustný.

– K věci samé

- 56 Pokud jde zaprvé o argument vycházející z toho, že Tribunál neprovedl „nezávislý“ přezkum pokuty uložené FLSmidth, je třeba připomenout, že pokud jde o pokuty stanovené Komisí, disponuje Tribunál podle článku 261 SFEU a článku 31 nařízení č. 1/2003 pravomocí soudního přezkumu v plné jurisdikci. Tribunál je tedy oprávněn, nad rámec pouhého přezkumu legality těchto pokut, nahradit posouzení Komise svým posouzením a uložené pokuty nebo penále tak zrušit, snížit nebo zvýšit (viz rozsudek E.ON Energie v. Komise, C-89/11 P, EU:C:2012:738, body 123 a 124 a citovaná judikatura).
- 57 Pokud však jde o otázku, zda Tribunál v napadeném rozsudku opomenul pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci uplatnit a neprovedl nezávislý přezkum uložené pokuty, je třeba zdůraznit, že Tribunál v bodě 44 napadeného rozsudku zmínil výpočet, který Komise provedla za účelem stanovení uložené pokuty, zejména té, která byla uložena společností FLSmidth a Trioplast Industrier. V této souvislosti zejména připomněl, že těmto posledně uvedeným společností byla uložena stejná výchozí částka jako ta, jež byla uložena dceřiné společnosti, s níž tvořily hospodářskou jednotku, konkrétně společnosti Trioplast Wittenheim, a že tyto částky byly podle bodu 1 B třetí odrážky pokynů zvýšeny o 10 % za rok v závislosti na době, po kterou příslušná mateřská společnost vykonávala kontrolu nad dceřinou společností. Dále Tribunál konstatoval, že na tomto základě byla každé osobě, již bylo určeno sporné rozhodnutí, uložena odpovídající sankce, jejíž výše nutně neodpovídala výši pokuty uložené dceřiné společnosti, poměrně upravená na základě doby výkonu kontroly.
- 58 Kromě toho v bodě 45 napadeného rozsudku Tribunál v této souvislosti dodal, že FLSmidth „neuvedla žádný argument, který by umožňoval vycházet z toho, že metoda výpočtu se jako taková opírala o zásadní chybu, nebo že byla v rozporu se zásadami vyplývajícími z judikatury“, aby z uvedeného

v bodě 46 tohoto rozsudku vyvodil závěr, že argument uvedený společností FLSmidth, podle kterého pokuta, která jí byla uložena, musí striktně poměrným způsobem zohledňovat skutečnost, že společnost Trioplast Wittenheim jí patřila jen po dobu osmi let z dvacetileté doby trvání protiprávního jednání, musí být zamítnut.

- 59 I když je možné tyto úvahy odděleně vykládat v tom smyslu, že se jedná o pouhé zopakování odůvodnění Komise a metody výpočtu, kterou uplatnila, je třeba konstatovat, že v bodech 43 až 46 napadeného rozsudku Tribunál v podstatě jen potvrdil posouzení provedené Komisí týkající se konkrétního prvku výpočtu této pokuty, kterým je vliv období, během něhož společnost FLSmidth kontrolovala společnost Trioplast Wittenheim, na výši uvedené pokuty. Nicméně na rozdíl od toho, co tvrdí FLSmidth, úvahy uvedené v uvedených bodech nepředstavují jediné pasáže tohoto rozsudku týkající se přezkumu pokuty uložené FLSmidth.
- 60 V napadeném rozsudku totiž Tribunál podrobně přezkoumal mnohé další skutečnosti, které jsou relevantní pro určení výše uložené pokuty. Zejména v bodě 53 a následujících uvedeného rozsudku Tribunál rovněž přezkoumal relevantnost případných polehčujících okolností a v bodě 69 a následujících uvedeného rozsudku přezkoumal výši výchozí částky pro výpočet této pokuty. Ze všech těchto bodů tedy vyplývá, že Tribunál provedl nezávislý a úplný přezkum pokuty uložené FLSmidth, i když v některých ohledech potvrdil posouzení provedené Komisí, jakož i výsledek, k němuž Komise dospěla.
- 61 Tento argument musí být proto zamítnut, stejně jako argument vycházející z toho, že Tribunál v této souvislosti dostatečně právně neodůvodnil své rozhodnutí, neboť body 43 až 46 napadeného rozsudku a zejména jeho bod 45 představují, na rozdíl od toho, co tvrdí FLSmidth, jen nepodstatnou část odůvodnění uvedeného Tribunálem, které je však nutno posuzovat jako celek.
- 62 Zadruhé, pokud jde o argument vycházející z toho, že uložená pokuta je nepřiměřená, je třeba konstatovat, že FLSmidth svojí argumentací neprokázala, že tato pokuta má takovou povahu.
- 63 V této souvislosti je totiž nutno upřesnit, že Tribunál je samozřejmě povinen dohlédnout na to, aby výpočet výše pokuty uložené podniku za jeho účast na porušení unijních pravidel hospodářské soutěže řádně zohlednil dobu trvání tohoto protiprávního jednání a účasti na něm. Doba trvání protiprávního jednání nicméně není ani jedinou skutečností, ani nutně nemusí být nejdůležitější skutečností, kterou Komise nebo Tribunál musí zohlednit pro účely výpočtu této pokuty.
- 64 V projednávané věci rovněž nebyly pokuty uložené FLSmidth a ostatním společnostem zapojeným do dotčené kartelové dohody vypočítány jen na základě příslušných dob účasti těchto společností. Zejména pokud jde o FLSmidth, částka uložené pokuty nemusela být striktně poměrná a v zásadě ani „přiměřená“ poměrná době trvání účasti FLSmidth na dotčeném porušení, pokud adekvátním způsobem odrážela závažnost spáchaného protiprávního jednání.
- 65 Pokud však jde o závažnost protiprávního jednání, je třeba připomenout, že toto protiprávní jednání spočívá v účasti na souboru dohod a jednání ve vzájemné shodě týkajících se šesti členských států a že se týkalo stanovení cen a zavedení společných modelů výpočtu cen, rozdělení podílů na trhu a přidělování prodejních kvót, rozdělení odběratelů, obchodů a zakázek, předkládání společných nabídek v reakci na některé výzvy k účasti v nabídkovém řízení a výměně individualizovaných informací. Kromě toho je třeba připomenout, že Komise toto protiprávní jednání v bodě 765 odůvodnění sporného rozhodnutí správně kvalifikovala jako „velmi závažné“. FLSmidth tuto kvalifikaci ve svém kasačním opravném prostředku nezpochybnila.
- 66 Za těchto podmínek se nejeví, že by Tribunál při stanovení částky, za jejíž zaplacení byla FLSmidth uznána společně a nerozdílně odpovědnou podle čl. 2 písm. f) sporného rozhodnutí, na 14,45 milionu eur, tedy na částku zřetelně nižší, než je minimální částka 20 milionů eur, kterou Komise obecně

považuje za výchozí částku pro výpočet pokut za „velmi závažná“ protiprávní jednání, a která je stanovena v bodě 1 A třetí odrážce pokynů, stanovil uloženou pokutu v rámci výkonu pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci jako nepřiměřeně vysokou.

- 67 Vzhledem k tomu, že FLSmidth místo uplatnění porušení zásady proporcionality navrhuje touto argumentací jen nové posouzení částky, za jejíž zaplacení byla uznána společně a nerozdílně odpovědnou, je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora mu v případě, kdy rozhoduje o právních otázkách v řízení o kasačním opravném prostředku, nepřísluší, aby z důvodů ekvity nahradil vlastním posouzením posouzení Tribunálu při rozhodování – v rámci výkonu jeho pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci – o výši pokut ukládaných podnikům pro porušení unijního práva (viz zejména rozsudek Quinn Barlo a další v. Komise, C-70/12 P, EU:C:2013:351, bod 57 a citovaná judikatura).
- 68 I tento argument musí být tedy zamítnut.
- 69 Zatřetí, pokud jde o argument vycházející z toho, že konstatování uvedené v bodě 55 napadeného rozsudku, podle něhož skutečnost, že FLSmidth o protiprávním jednání Trioplast Wittenheim nevěděla, nemůže představovat polehčující okolnost, neboť základ odpovědnosti spočívá ve skutečnosti, že FLSmidth a Trioplast Wittenheim tvořily jednu hospodářskou jednotku, bylo v rozporu s individuálním přístupem zvoleným Komisí, ani tento argument nelze přijmout.
- 70 I když je v tomto ohledu pravdou, že konstatování uvedené v bodě 44 napadeného rozsudku, podle něhož mateřským společností dceřiných společností, které se účastnily dotčené kartelové dohody, byla stanovena tatáž výchozí částka, která byla zejména upravena na základě polehčujících či přitěžujících okolností souvisejících s každou mateřskou společností, se nevztahuje na FLSmidth, které snížení na základě polehčujících okolností přiznáno nebylo, skutečností nicméně zůstává, že Tribunál v každém případě nemohl snížit částku, za jejíž zaplacení byla FLSmidth uznána společně a nerozdílně odpovědnou z důvodu, že posledně uvedená o protiprávním jednání Trioplast Wittenheim nevěděla.
- 71 Odpovědnost mateřské společnosti za porušení unijních pravidel hospodářské soutěže, kterého se dopustila přímo jedna z jejích dceřiných společností, se totiž podle ustálené judikatury zakládá na skutečnosti, že tyto společnosti byly během doby trvání protiprávního jednání součástí jedné hospodářské jednotky (v tomto smyslu viz zejména rozsudek Kendrion v. Komise, C-50/12 P, EU:C:2013:771, body 47 a 55 a citovaná judikatura), požadavek zohlednění případných polehčujících okolností se tedy vztahuje na podnik jako celek v době, kdy došlo k protiprávnímu jednání, a nikoliv na osoby, které stály u zrodu tohoto jednání. Uvedený argument je tedy rovněž neopodstatněný, a musí být proto zamítnut.
- 72 Začtvrté, pokud jde o argument vycházející z toho, že údajně nepřiměřená povaha odpovědnosti přičtené společnosti FLSmidth byla posílena skutečností, že Tribunál v rozsudku Trioplast Industrier v. Komise (EU:T:2010:388) snížil odpovědnost společnosti Trioplast Industrier, jediné další mateřské společnosti, která byla uznána odpovědnou za jednání Trioplast Wittenheim, přestože FLSmidth upřesňuje, že se Trioplast Wittenheim nachází v likvidaci, což vede k tomu, že na FLSmidth přešla povinnost zaplatit částku tohoto snížení, přestože nebyla účastníkem řízení, v němž byl uvedený rozsudek vydán, je třeba konstatovat, že tato okolnost nemůže vést k nesprávnému právnímu posouzení, kterým by byl stížen napadený rozsudek. V této souvislosti stačí připomenout, že uložení společné a nerozdílné odpovědnosti vícero společností za zaplacení jediné pokuty má za cíl právě zaručení tohoto zaplacení i v případě, že některá z těchto společností nebude schopna pokutu zaplatit.
- 73 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba i tento poslední argument zamítnout, třetí důvod kasačního opravného prostředku je proto nutno v plném rozsahu zamítnout.

Ke čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z opomenutí napravit nerovné zacházení vyplývající z 30 % snížení základní částky pokuty přiznaného společnosti Trioplast Industrier

Argumentace účastnic řízení

- 74 Společnost FLSmidth tvrdí, že Tribunál nesprávně posoudil jako protiprávní přiznání společnosti Trioplast Industrier 30% snížení základní částky pokuty, které bylo společnosti Trioplast Wittenheim přiznáno na základě shovívavosti, a že proto nemohl konstatovat, že přiznání příslušného snížení FLSmidth na základě stejných důvodů by bylo poskytnutím výhody této společnosti na základě protiprávnosti ve prospěch Trioplast Industrier.
- 75 Tribunál totiž toto snížení přiznané na základě sdělení o shovívavosti uznal v rozsudku Trioplast Industrier v. Komise (EU:T:2010:388). Přičtení odpovědnosti navrhovatelce, jakož i Trioplast Industrier bylo založeno na kolektivním přístupu zásady jediné hospodářské jednotky. Uplatnění tohoto přístupu Komisí i při posuzování shovívavosti nemůže být v rozporu s unijním právem. Skutečnost, že by Komise zhojila porušení zásady rovného zacházení tím, že by FLSmidth přiznala stejné snížení, jako to, které poskytla Trioplast Industrier, by rovněž byla v souladu s uvedeným přístupem.
- 76 Podle FLSmidth i za předpokladu, že by snížení přiznané společnosti Trioplast Industrier bylo protiprávní, Tribunál nemohl z tohoto důvodu odmítnout zhojit diskriminaci, kterou v bodě 94 napadeného rozsudku správně identifikoval.
- 77 Kromě toho přístup Komise, který spočívá v odmítnutí takového snížení o 30 % ve prospěch FLSmidth z důvodu, že nebyla mateřskou společností Trioplast Wittenheim v době, kdy tato posledně uvedená spolupracovala s Komisí a kdy byla uložena pokuta, je chybný. Za situace, kdy FLSmidth musí nést důsledky svých vazeb s jedinou hospodářskou jednotkou, musí mít rovněž možnost mít z těchto vazeb výhody.
- 78 Společnost FLSmidth kromě toho zdůrazňuje, že v projednávané věci snížení o 30 %, které Tribunál považoval za protiprávní a které bylo přiznáno Trioplast Industrier po likvidaci Trioplast Wittenheim, přímo zvýšilo částku, kterou musí v konečném důsledku zaplatit. V každém případě pokuty uložené dvěma mateřským společnostem, které porušují zásadu rovného zacházení, a které měl Tribunál napravit, jsou zjevně nepřiměřené.
- 79 Komise zastává názor, že i když Tribunál správně konstatoval, že FLSmidth neměla na dotčené snížení nárok, dospěl k tomuto názoru na základě nesprávných důvodů. Toto snížení bylo přiznáno Trioplast Wittenheim a bylo právem rozšířeno i na Trioplast Industrier, která byla mateřskou společností Trioplast Wittenheim v době, kdy posledně uvedená spolupracovala s Komisí, a v tomto ohledu je tedy rozhodná jen tato doba. V době, kdy se tato spolupráce uskutečnila, však již FLSmidth podle Komise netvořila se společností Trioplast Wittenheim jeden podnik, jako její mateřská společnost. Tribunálem učiněné konstatování o existence diskriminačního zacházení, kterého se dostalo společnosti FLSmidth ve srovnání se zacházením, jehož se dostalo společnosti Trioplast Industrier, bylo proto nesprávné.
- 80 Komise proto navrhuje, aby Soudní dvůr zrušil body 92 až 97 napadeného rozsudku, a aby je nahradil jiným odůvodněním.

Závěry Soudního dvora

- 81 Pokud jde o čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku, je třeba připomenout, že v bodech 92 až 97 napadeného rozsudku Tribunál rozhodl, že FLSmidth neměla nárok na stejné 30 % snížení základní částky pokuty, jako bylo to, které bylo přiznáno Trioplast Wittenheim. Zprvce tedy Tribunál v bodě 93 uvedeného rozsudku rozhodl, že „ani ze [sporného] rozhodnutí, ani z písemností

předložených Tribunálu nevyplývá, že [Trioplast Industrier] předložila informace, které by odůvodňovaly snížení o 30 % z důvodu spolupráce“, a že „Komise jí přesto takovéto snížení přiznala“. Zadruhé Tribunál v bodě 95 tohoto rozsudku připomenul, že „nikdo nemůže ve svůj prospěch uplatňovat protiprávnost, k níž došlo ve prospěch jiné osoby“ a v následujícím bodě dospěl k závěru, že FLSmidth „se nemohla odvolávat na skutečnost, že Komise nesprávně rozšířila výhodu vyplývající ze spolupráce, kterou nabídla Trioplast Wittenheim, na Trioplast Industrier, aby tím měla prospěch z téže protiprávnosti“.

- 82 I když Tribunál správně uznal, že FLSmidth nemohla získat požadované snížení výše pokuty, odůvodnění, které uvedl, přesto nelze přijmout.
- 83 Jak zdůraznila i Komise, pouze podniku, který s tímto orgánem spolupracoval na základě sdělení o shovívavosti, lze na základě tohoto sdělení přiznat snížení pokuty, která by byla uložena bez této spolupráce. Toto snížení nelze rozšířit na společnost, která během části doby trvání dotčeného protiprávního jednání byla součástí hospodářské jednotky tvořené podnikem, který však v době, kdy posledně uvedený spolupracoval s Komisí, již nebyla jeho součástí.
- 84 Opačný výklad než ten, který podporuje FLSmidth, by totiž obecně znamenal, že v případě převodu podniků, by společnost, která se původně podílela na protiprávním jednání jakožto mateřská společnost dceřiné společnosti, jež se na tomto protiprávním jednání podílela přímo, převodem této dceřiné společnosti na jiný podnik případně měla prospěch ze snížení pokuty přiznaného tomuto posledně uvedenému podniku z důvodu jeho spolupráce s Komisí, ačkoli uvedená společnost ani sama nepřispěla k odhalení dotčeného protiprávního jednání, ani v době této spolupráce nevykonávala ve své bývalé dceřiné společnosti rozhodující vliv.
- 85 S ohledem na cíl sledovaný sdělením o shovívavosti, kterým je podpora odhalování jednání, která jsou v rozporu s unijním právem hospodářské soutěže, a s ohledem na zajištění účinného uplatňování tohoto práva, tedy nic neodůvodňuje rozšíření snížení pokuty, které bylo přiznáno podniku na základě jeho spolupráce s Komisí, na podnik, který tím, že v minulosti kontroloval odvětvové činnosti zapojené do dotčeného protiprávního jednání, sám k jeho odhalení nepřispěl.
- 86 V projednávaném případě je třeba připomenout, že v době, kdy Trioplast Wittenheim spolupracovala s Komisí, to znamená od prosince 2002, tato společnost již netvořila jeden podnik se společností FLSmidth. Z toho vyplývá, že této posledně uvedené společnosti nebylo možné přiznat rozšíření 30% snížení základní částky pokuty, které bylo přiznáno podniku, který tvořila Trioplast Wittenheim a její mateřská společnost Trioplast Industrier.
- 87 Za těchto podmínek je kromě toho irrelevantní otázka, zda 30 % snížení základní částky pokuty, které bylo přiznáno Trioplast Industrier, bylo oprávněné, protože toto snížení v každém případě nebylo možné rozšířit na FLSmidth z důvodu rovného zacházení, neboť posledně uvedená se nenacházela v situaci srovnatelné se situací Trioplast Industrier. Ze stejného důvodu nelze částku, za jejíž zaplacení byla FLSmidth uznána společně a nerozdílně odpovědnou, na rozdíl od toho, co tvrdí tato společnost, rovněž považovat za nepřiměřenou jen z toho důvodu, že nebyla snížena o 30 %.
- 88 Pokud jde konečně o argument uvedený FLSmidth, podle něhož v projednávaném případě 30 % snížení základní částky pokuty, které bylo přiznáno Trioplast Industrier po likvidaci Trioplast Wittenheim, přímo zvýšilo částku, kterou musí v konečném důsledku zaplatit FLSmidth, je třeba jej zamítnout ze stejného důvodu, který je uveden v bodě 72 tohoto rozsudku.
- 89 Z těchto důvodů, kterými je třeba nahradit odůvodnění uvedené v bodech 92 až 97 napadeného rozsudku, je třeba zamítnout i čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku.

K pátému důvodu kasačního opravného prostředku vycházejícímu z nesprávného použití sdělení o shovívavosti a z porušení zásady rovného zacházení

Argumentace účastnic řízení

- 90 Svým pátým důvodem kasačního opravného prostředku FLSmidth tvrdí, že Tribunál tím, že potvrdil sporné rozhodnutí, jí neoprávněně zamítl 10% snížení pokuty na základě sdělení o shovívavosti z důvodu, že nezpochybnila skutkové okolnosti uvedené v oznámení námitek, a dále že Tribunál rovněž porušil zásadu rovného zacházení, protože takovéto snížení bylo ve sporném rozhodnutí přiznáno společnosti Bonar Technical Fabrics NV (dále jen „Bonar“), jí však ne, přestože tato společnost zaujala během správního řízení stejné stanovisko jako ona.
- 91 Podle FLSmidth napadený rozsudek neodpovídá na argumenty, které založila na judikatuře, a nezabývá se ani otázkou významu nezpochybnění skutkových okolností, ani zvláštními okolnostmi projednávané věci. Tribunál rovněž nerozhodl o otázce, zda skutečnost, že jí nebylo přiznáno snížení uložené pokuty, představuje porušení zásady rovného zacházení.
- 92 Společnost FLSmidth v této souvislosti dodává, že přestože zpochybnila zjištění, že skutkové okolnosti uvedené v oznámení námitek vedly k existenci rozhodujícího vlivu, nezpochybnila věcnou správnost těchto skutkových okolností. Kromě toho, pokud jde o její dva spolupracovníky, pana G. a pana H., kteří se účastnili jednání organizovaných dotčeným kartelem, i když tvrdila, že o účasti Trioplast Wittenheim na této kartelové dohodě nevěděla, FLSmidth uvádí, že tito zaměstnanci udržovali vztah s FLS Plast a ne s ní. Konečně pokud Komise zdůrazňuje, že zpochybňovala některé skutkové okolnosti týkající se Trioplast Wittenheim, odkazuje v této souvislosti na odpověď FLS Plast na oznámení námitek, a ne na vlastní odpověď.
- 93 Komise zpochybňuje přípustnost tohoto důvodu kasačního opravného prostředku v rozsahu, ve kterém směřuje k dosažení opětovného přezkumu podstaty jejího posouzení hodnoty prohlášení, která FLSmidth učinila během vyšetřování, a její analýzy, pokud jde o podstatu jejího rozhodnutí přiznat Bonar 10% snížení uložené pokuty, aniž přesně uvádí zkrácení skutkových okolností, kterého by se měl Tribunál dopustit.
- 94 Jak Tribunál v bodě 84 napadeného rozsudku správně připomněl, Komise má široký prostor pro uvážení při posuzování kvality a užitečnosti spolupráce ze strany určitého podniku, zejména v porovnání s přispěním ostatních podniků, a v rámci tohoto posuzování nemůže porušovat zásadu rovného zacházení.
- 95 Podle Komise Tribunál zamítl, přinejmenším implicitně, argumentaci vycházející z existence diskriminačního zacházení. Podpůrně Komise tvrdí, že vzhledem k tomu, že bylo prokázáno, že FLSmidth neupustila od zpochybnění skutkových okolností, ani neposkytla Komisi dostatečnou podporu, je tento argument irelevantní i za předpokladu, že by podporu, kterou poskytla Bonar, bylo možné považovat za srovnatelnou s podporou FLSmidth. Podnik, který se odvolává na zásadu rovného zacházení, se totiž nemůže dovolávat výhody, která byla protiprávně poskytnuta třetí osobě.
- 96 Pokud jde o spolupráci, kterou poskytla Bonar, byla hlubší a tento podnik přiznal některé klíčové skutečnosti, které Komisi ulehčily úkol prokázat určité skutkové okolnosti dotčeného protiprávního jednání.
- 97 V replice FLSmidth zdůrazňuje, že tento důvod kasačního opravného prostředku je přípustný, neboť Soudní dvůr může o této otázce rozhodnout, aniž by musel provést dodatečné posouzení skutkového stavu. Komise ve své duplice tuto argumentaci zpochybňuje.

Závěry Soudního dvora

- 98 Svým pátým důvodem kasačního opravného prostředku FLSmidth tvrdí, že nezpochybnila věcnou správnost skutkových okolností konstatovaných Komisí v oznámení námitek, což Komisi ulehčilo úkol prokázat dotčené protiprávní jednání, a dále že Tribunál měl o 10 % snížit částku, za jejíž zaplacení byla uznána společně a nerozdílně odpovědnou. Napadený rozsudek v tomto ohledu přinejmenším není dostatečně odůvodněný.
- 99 V této souvislosti je nejprve třeba připomenout, že Tribunál v bodě 97 napadeného rozsudku konstatoval, že Komise v rámci své široké posuzovací pravomoci vycházela z toho, že tato neexistence zpochybnění věcné správnosti skutkových okolností společností FLSmidth jí nepomohla prokázat existenci porušení článku 81 ES a že tato společnost neuvedla žádný argument, který by umožňoval prokázat, že její spolupráce úkol Komise ulehčila.
- 100 K tomu, aby ve stadiu kasačního opravného prostředku mohla toto skutkové posouzení zpochybňovat, by FLSmidth musela podle ustálené judikatury namítat zkreslení skutkových okolností nebo důkazů Tribunálem, což neučinila. I v případě, že by FLSmidth svými argumenty implicitně uplatňovala zkreslení skutkových okolností nebo důkazů Tribunálem, což však zjevně není tento případ, bylo by třeba konstatovat, že tyto argumenty nejsou způsobilé prokázat, že Tribunál zkreslil skutkové okolnosti nebo důkazy, a uvedené argumenty je proto rovněž nutno považovat za neopodstatněné.
- 101 V rozsahu, ve kterém tak tento důvod kasačního opravného prostředku směřuje k tomu, aby byl Soudním dvorem proveden přezkum posouzení skutkového stavu provedeného Tribunálem, musí být odmítnut jako nepřipustný.
- 102 Dále, pokud jde o argumentaci FLSmidth, podle níž Tribunál porušil zásadu rovného zacházení, je třeba odkázat na úvahy uvedené v bodech 99 až 101 tohoto rozsudku. Aby bylo možné porovnat jednání FLSmidth na straně jedné a jednání Bonar na straně druhé, by totiž bylo nezbytné provést nové posouzení skutkového stavu, který byl předmětem řízení před Tribunálem, což přísluší Soudnímu dvoru v řízení o kasačním opravném prostředku jen v případě zkreslení skutkových okolností nebo důkazů Tribunálem. Takovéto zkreslení však FLSmidth ani nenamítla ani neprokázala. Tato argumentace musí být proto rovněž odmítnuta jako nepřipustná.
- 103 Konečně, pokud jde o nedostatek odůvodnění, který namítá FLSmidth, z bodu 97 napadeného rozsudku jasně vyplývá, že Tribunál, který zohlednil široký prostor pro uvážení, kterým Komise při posuzování kvality a užitečnosti spolupráce ze strany určitého podniku, zejména v porovnání s přispěním ostatních podniků, disponuje, považoval důkazy, které mu byly předloženy FLSmidth, za nedostatečné pro prokázání, že tvrzené nezpochybnění věcné správnosti skutkových okolností pomohlo tomuto orgánu prokázat existenci dotčeného protiprávního jednání (viz zejména rozsudek SGL Carbon v. Komise, C-328/05 P, EU:C:2007:277, bod 88). I když je toto odůvodnění Tribunálu velmi stručné, je přesto dostatečné k tomu, aby FLSmidth umožnilo pochopit důvody, pro které Tribunál příslušný argument uvedený posledně uvedenou zamítl, a aby Soudní dvůr mohl provést svůj soudní přezkum. Nedostatek odůvodnění napadeného rozsudku proto není možné konstatovat. Proto je tento argument neopodstatněný.
- 104 Za těchto podmínek je třeba zamítnout i pátý důvod kasačního opravného prostředku jako nepřipustný a z části neopodstatněný.

K šestému důvodu kasačního opravného prostředku vycházejícímu z porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě

Argumentace účastnic řízení

- 105 Společnost FLSmidth tvrdí, že Tribunál tím, že nerozhodl v přiměřené lhůtě, porušil článek 47 Listiny a čl. 6 odst. 1 EÚLP, a že je nutno toto porušení zhojit prostřednictvím zmírnění odpovědnosti, která jí byla přičtena.
- 106 Společnost FLSmidth připomíná, že v projednávaném případě přesáhla doba soudního přezkumu Tribunálem šest let, neboť žaloba na neplatnost byla podána dne 24. února 2006 a napadený rozsudek byl vydán dne 6. března 2012. Tato doba navíc zahrnuje dlouhá období nečinnosti Tribunálu. FLSmidth byla dne 5. března 2007 informována o tom, že písemná část řízení byla ukončena, ale jednání se uskutečnilo až 22. června 2011, to znamená o čtyři roky a čtyři měsíce později. Kromě toho vydání rozsudku po tomto jednání trvalo Tribunálu déle než osm měsíců.
- 107 FLSmidth se domnívá, že takto dlouhou dobu řízení nelze odůvodnit. Tribunál byl schopen vydat dne 13. září 2010 rozsudek v téměř totožné věci (rozsudek Trioplast Industrier v. Komise, EU:T:2010:388). Případné problémy při přidělování věcí v rámci Tribunálu nemohou být v neprospěch dotčených subjektů. Za těchto podmínek má FLSmidth za to, že snížení odpovědnosti, která jí byla přičtena, o 50 % by představovalo účinnou a přiměřenou náhradu za porušení článku 47 Listiny.
- 108 Komise zaprvé uplatňuje námitku nepřípustnosti tohoto důvodu kasačního opravného prostředku. Příslušným prostředkem, kterým lze, pokud jde o řízení před Tribunálem, jehož délka byla nepřiměřená, dosáhnout nápravy, je žaloba na náhradu škody.
- 109 Zadruhé Komise zpochybňuje skutečnost, že porušení *prima facie* článku 47 Listiny a čl. 6 odst. 1 EÚLP může vzninout jen na základě délky řízení.
- 110 Zatřetí vzhledem k okolnostem projednávané věci byla délka soudního řízení podle názoru Komise přiměřená. Téměř všechny skutečnosti uvedené na podporu sporného rozhodnutí byly během řízení zpochybněny a bylo nutno je ověřit. Kromě toho nejméně patnáct společností podalo proti tomuto rozhodnutí žalobu na neplatnost v šesti různých jednacích jazycích. Kromě toho v rozsahu, ve kterém se některé z těchto věcí týkaly mateřských společností a jajích dceřiných společností, byla přijata některá organizační opatření s cílem umožnit, pokud to bylo možné, společný přezkum a rozhodnutí těchto věcí.

Závěry Soudního dvora

- 111 Jak vyplývá z čl. 58 prvního pododstavce statutu Soudního dvora a z jeho judikatury, má Soudní dvůr v rámci kasačního opravného prostředku pravomoc přezkoumávat, zda se Tribunál dopustil vad v řízení, které poškozují zájmy navrhovatele (viz zejména rozsudek *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland v. Komise*, C-385/456 P, EU:C:2009:456, bod 176).
- 112 Pokud jde o porušení článku 47 Listiny, které namítá FLSmidth, je třeba připomenout, že druhý pododstavec tohoto ustanovení stanoví, že „[k]aždý má právo, aby jeho věc byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, předem zřízeným zákonem“. Jak Soudní dvůr mnohokrát judikoval, tento článek se vztahuje k zásadě účinné soudní ochrany (viz zejména rozsudek *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland v. Komise*, EU:C:2009:456, bod 179 a citovaná judikatura).

- 113 Z tohoto důvodu je takové právo, jehož existence jako obecné zásady unijního práva byla potvrzena před vstupem Listiny v platnost, použitelné v rámci soudního řízení o žalobě proti rozhodnutí Komise (viz zejména rozsudek *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland v. Komise*, EU:C:2009:456, bod 178 a citovaná judikatura).
- 114 Je třeba rovněž připomenout, že podle Evropského soudu pro lidská práva musí překročení přiměřené lhůty rozhodování, jakožto procesní vada, která představuje porušení základního práva, vést k tomu, že dotyčný účastník řízení bude mít přístup k účinnému opravnému prostředku, který mu nabízí přiměřenou nápravu (viz ESLP, rozsudek *Kudla v. Polsko* ze dne 26. října 2000, Sbírka rozsudků a rozhodnutí 2000 XI, body 156 a 157).
- 115 Je však třeba připomenout, že podle judikatury, vzhledem k nutnosti zajistit dodržování pravidel unijního práva hospodářské soutěže nemůže Soudní dvůr navrhovatelce povolit, aby pouze z důvodu nerespektování přiměřené délky soudního rozhodování zpochybnila výši pokuty, která jí byla uložena, i když všechny její důvody směřující proti konstatování učiněným Tribunálem ve věci výše této pokuty a jednání, které postihuje, byly zamítnuty (viz zejména rozsudek *Groupe Gascogne v. Komise*, C-58/12 P, EU:C:2013:770, bod 78 a citovaná judikatura).
- 116 Soudní dvůr totiž rovněž rozhodl, že sankcí za porušení povinnosti unijním soudem vyplývající z čl. 47 druhého pododstavce Listiny rozhodnout věci, které mu byly předloženy, v přiměřené lhůtě, je žaloba na náhradu škody podaná k Tribunálu, protože taková žaloba představuje účinný prostředek nápravy. Z toho vyplývá, že žádost o náhradu škody způsobené nedodržením přiměřené lhůty rozhodování Tribunálem nemůže být předložena přímo Soudnímu dvoru v rámci kasačního opravného prostředku, ale musí být předložena u samotného Tribunálu (viz zejména rozsudek *Groupe Gascogne v. Komise*, C-58/12 P, EU:C:2013:770, body 83 a 84).
- 117 Je tedy povinností Tribunálu, zasedajícího v jiném složení, než ve kterém rozhodoval o sporu, který vedl k řízení, jehož délka je kritizována, posoudit jak věcnou správnost uplatněné škody, tak příčinnou souvislost této škody s nepřiměřenou délkou sporného soudního řízení na základě přezkumu důkazů předložených za tímto účelem (viz zejména rozsudek *Groupe Gascogne v. Komise*, C-58/12 P, EU:C:2013:770, body 88 a 90).
- 118 Po tomto upřesnění je nutné konstatovat, že délka řízení u Tribunálu, která činila více než šest let, nemůže být odůvodněna žádnou okolností věci, která vedla k tomuto sporu.
- 119 Ukazuje se zejména, že období mezi ukončením písemné části řízení podáním dupliky Komise v únoru 2007 a zahájením ústní části řízení v červnu 2011 trvalo přibližně 4 roky a 4 měsíce. Délku této doby nelze vysvětlit okolnostmi věci, ať jde o složitost sporu, chování účastníků řízení nebo dále výskyt námitek či překážek v řízení.
- 120 Pokud jde o složitost sporu, z přezkumu žaloby podané FLSmidth, tak jak je shrnuta v bodech 9 a 10 tohoto rozsudku, vyplývá, že i když uplatněné žalobní důvody vyžadovaly zevrubný přezkum, nevykazovaly zvláště vysoký stupeň obtížnosti. I když je pravda, že patnáct osob, kterým bylo určeno sporné rozhodnutí, proti němu podalo žalobu na neplatnost k Tribunálu, tato okolnost nemohla tomuto soudu zabránit v provedení syntézy spisu a v kratší přípravě ústní části řízení, než jsou čtyři roky a čtyři měsíce.
- 121 Pokud jde o chování účastníků řízení, nic ve spise nenaznačuje, že FLSmidth svým jednáním přispěla ke zpomalení projednání věci.
- 122 Ze spisu konečně nevyplývá, že by řízení bylo přerušeno nebo zpomalené z důvodu výskytu námitek či překážek v řízení, které by byly způsobitelné jeho délkou odůvodnit.

- ¹²³ S ohledem na výše uvedené skutečnosti je třeba konstatovat, že řízení před Tribunálem bylo v rozporu s čl. 47 druhým pododstavcem Listiny v rozsahu, v němž neodpovídalo požadavkům na dodržení přiměřené lhůty rozhodování, což představuje dostatečně závažné porušení právní normy, jejímž předmětem je přiznání práv jednotlivcům (v tomto smyslu viz rozsudek, Bergaderm a Goupil v. Komise, C-352/361 P, EU:C:2000:361, bod 42).
- ¹²⁴ Z úvah uvedených v bodech 115 až 117 tohoto rozsudku nicméně vyplývá, že šestý důvod kasačního opravného prostředku musí být zamítnut.
- ¹²⁵ Z toho vyplývá, že žádný z důvodů, které FLSmidth uplatnila na podporu svého kasačního opravného prostředku, nebyl přijat a kasační opravný prostředek musí být proto zamítnut.

K nákladům řízení

- ¹²⁶ Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu rozhodne Soudní dvůr o nákladech řízení, není-li kasační opravný prostředek opodstatněný.
- ¹²⁷ Podle čl. 138 odst. 1 stejného jednacího řádu, který se na základě čl. 184 odst. 1 jednacího řádu použije na řízení o kasačním opravném prostředku, se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a FLSmidth neměla ve věci úspěch, je důvodné jí uložit, že ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Komisí.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

- 1) Kasační opravný prostředek se zamítá.**
- 2) Společnosti FLSmidth & Co. A/S se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Podpisy.